

Tudnivalók az alkalmassági vizsgáról

Ebben a részben a csecsemő- és kisgyermeknevelő, valamint a tanító és óvóképzés alkalmassági vizsgáit ismertetjük. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a tanító és óvóképzés alkalmassági vizsgája kiválthatja a csecsemő- és kisgyermeknevelő alapképzés alkalmassági vizsgáját. Ez utóbbi azonban nem váltja ki a tanító és óvóképzés alkalmassági vizsgáját.

A csecsemő- és kisgyermeknevelő alapképzési szak alkalmassági vizsgája

Felvétel feltétele: egészségügyi alkalmasság és a motivációs beszélgetés keretében megállapított beszédalkalmasság. A motivációs beszélgetés kitér a pályorientáció néhány kérdésére, mint pl.: a szakválasztás oka, elképzelések a szakmáról, elhivatottság kérdése. A kötetlen beszélgetés célja a jelentkező beszédalkalmasságának megítélése. Kizáró okként szerepelhet, ha a jelentkező beszédhibás, vagy beszéde nem alkalmas arra, hogy megfelelő beszédmintát nyújtson a kisgyermeknek.

Az alkalmassági vizsgán a jelentkező alkalmas vagy nem alkalmas minősítést kaphat.

Az egészségügyi alkalmasság igazolása:

1. a háziorvos által kitöltött és a jelentkező által aláírt egészségügyi alkalmassági lap, melyet a jelentkezőnek a motivációs beszélgetésre kell magával hoznia. (Az egészségügyi lapot az alkalmassági vizsgára szóló értesítéssel együtt juttatja el a felsőoktatási intézmény a jelentkezőnek.)
2. érvényes foglalkozás-egészségügyi alkalmassági vizsgálat (az ezt igazoló egészségügyi kiskönyvet a beiratkozást követően kell majd kiállítani).

Külön kérelemre mentesül az alkalmassági vizsgálat alól az a jelentkező,

- a, aki igazoltan bölcsődei gondozói munkakörben dolgozik
- b, akik a jelentkezés évében az adott szakterület intézménycsoportjának bármelyikében azonos típusú alkalmassági vizsgát tettek és ezt igazolják.

Figyelem! A csecsemő- és kisgyermeknevelő alapképzési szak alkalmassági vizsgája minden intézményben azonos és egymás vizsgáit elfogadják, tehát annak, aki több helyre is jelentkezik, ezt egyszer kell letennie. Az egészségügyi alkalmassági igazolás formája és tartalma intézményenként eltérhet.

Tanító és óvodapedagógus alapképzési szakok alkalmassági vizsgája

Az alkalmassági vizsga 4 elemből áll

Az alkalmassági vizsga anyaga a legtöbb felsőoktatási intézményben a következő (az eltéréseket honlapunk [Egyetemek, főiskolák](#) menüpontjában az intézményi oldalak tartalmazzák).

1. Az ének-zenei alkalmassági vizsga

Célja: annak megállapítása, hogy a jelentkező alkalmas-e az óvodapedagógusi vagy tanítói pályára, a pedagógusi pálya gyakorlásához szükséges zenei ismeretek elsajátítására.

Feladat:

- a hallásvizsgálat keretében néhány magyar népdal vagy műzenei szemelvény előadása emlékezetből,
- szabad választás alapján (a dalokat más-más kezdőhangról is meg kell tudni szólaltatni), a zenei emlékezet vizsgálata során egyszerű, rövid ritmussorok visszahangoztatása (negyed-, nyolcad-, pontozott ritmus és szinkópa kombinációiból) tapsolással, kopogással; néhány hangból álló egyszerű dallamok visszaéneklése dúdolással vagy szolmizálva,
- a kottaolvasási készség vizsgálata során néhány ütem lapról olvasása az egyszerű gyermekdalok szintjén az ötvonalas rendszerben.

Az elbírálás alapvető szempontja, hogy a jelentkező rendelkezzen az ének-zenei tevékenység vezetéséhez, tanításához nélkülözhetetlen zenei hallással, egészséges énekhanggal és megfelelő hangterjedelemmel.

2. A beszédalkalmassági vizsga

Célja: annak megállapítása, hogy a jelentkezőt beszédállapota alkalmassá teszi-e a pedagógusi pályára.

Feladat:

- 10–15 soros nyomtatott prózai szöveg felolvasása, szükség szerint a szöveg reprodukálása, illetve beszélgetés. A szöveget közismert gyermekirodalmi művekből jelölik ki. A jelentkezőnek a felolvasandó szöveg előzetes megismerésére időt adnak.

A szóbeli szövegalkotó képesség felmérése kötetlen beszélgetés keretében.

Az elbírálás szempontjai:

- Vannak-e a jelentkezőnek hangképzési zavarai (pöszeség, raccsolás, selypítés, orrhangzós beszéd, a magánhangzók igen zárt képzése, egyéb beszédhangképzési hibák).
- A jelentkező beszédritmusában észlelhetők-e súlyos zavarok (dadogás, értelemzavaró hadarás, lepegés, pattogás).
- A felolvasás mennyire értelmes, követhető, kifejező.
- A tájnyelvi ejtés nem beszédhiba, tehát nem kizáró ok.

Kizáró okok:

- hangképzési rendellenességek,
- ritmuszavarok,
- a beszéd megértését akadályozó rendkívül zárt ejtés.

3. A testi alkalmassági vizsga

Célja: annak megállapítása, hogy a jelentkező rendelkezik-e azokkal az alapvető motoros (testi) képességekkel, amelyek feltételei az alsó tagozatos és az óvodai testnevelés gyakorlati anyag elsajátításának, illetve a tanítói, óvodapedagógusi pálya gyakorlásának.

Követelmények:

- közepes iramú, folyamatos futás (nők: 3 perc, férfiak: 5 perc),
- oktató által vezetett zenés gimnasztika folyamatos végzése, a főbb alapformák végeztetésével (szökdelések, karkörzések, törzshajlítások, felülések, törzsemelések és rugózások),
- egyensúlyozó járás fordulatokkal, két zsámolyra helyezett felfordított padon,
- néhány lépés nekifutásból – keresztbe állított és felfordított – pad átugrása egy lábról, érkezés páros lábra, guggolásba,
- célba dobás függőleges célra (kosárlabda palánk) egykezes dobással, kislabdával, 8 m-ről,
- labdaadogatások helyben futás közben párokban, ügyes és ügyetlen kézzel, felfújt labdával,
- labdavezetés ügyes és ügyetlen kézzel,
- felfüggesztés hajlított karral (nők: 5 mp, férfiak: 8 mp),
- mellső fekvőtámaszból ereszkedés legalább derékszögig hajlított karú fekvőtámaszba, tolodás mellső fekvőtámaszba (nők: 3-szor, férfiak: 6-szor).

Kizáró okok:

A kondicionális állapotra és a mozgáskoordinációra utaló olyan gyenge teljesítmény, amely intenzív gyakorlással nem javítható, valamint a középiskolai tanulmányok utolsó két évében a testnevelés alóli teljes felmentés.

4. Az egészségi alkalmassági vizsgálat

Minden jelentkezőnek a háziorvosa által kiállított nyilatkozat másolatát kell csatolni arról, hogy krónikus, illetve fertőző betegségben nem szenved. A további benyújtandó alkalmassági dokumentumok (pl. egészségügyi alkalmassági lap,) tekintetében, mindenképpen érdeklődjének a jelentkezési helyként megjelölt felsőoktatási intézménynél! A jelentkezőnek önmaga által tett nyilatkozatot is mellékelnie kell arról, hogy eltitkolt betegsége nincs. Az egészségügyi alkalmassági lap a Felvi.hu honlapról letölthető a [Kérvénytár](#) menüpontból.

Egészségügyi szempontból – a súlyosság mérlegelése alapján – kizáró ok lehet:

- hirtelen eszméletvesztéssel járó megbetegedések,
- a felső és alsó végtagok funkcionális rendellenességei, a statikai rendszer súlyosabb elváltozásai,
- a szív, a vérkeringés és a légzőrendszer olyan rendellenességei, melyek nem teszik lehetővé a fizikai terhelést,
- a beszédzónában 30 decibelnél gyengébb hallás,
- a látóélesség csökkenésének mértéke és/vagy a térlátás korlátozottsága olyan fokú, hogy az zavarhatja a gyerekcsoportban végzett munkát,
- szintévesztés,
- súlyos mentális, pszichés zavarok.

Kizáró okok: diszlexia, diszgráfia, diszkalkúlia.